

Verrassingen op de Atlantische Oceaan & ontdekkingen op Porto Santo

Reisverslag 3 - 2010

Vanaf Cadiz naar Santa Maria, het meest oostelijke eiland van de Azoren groep is ongeveer 980 zeemijlen. Ten minste als het een bezeilde koers is. Dat betekent dat we ongeveer 8 dagen onderweg zullen zijn. De weersverwachting van [Gribfiles](#) and [Passage Weather](#) laten vanaf dinsdag 29 juni een redelijk goed 7-daags weerwindow zien. Alles wordt in gereedheid gebracht om de 29ste om 10 uur ankerop te gaan en [Cadiz](#) en de "Sally Lightfoot" te verlaten.

Kleivrij ankerop

De vorige keer dat we hier ankerop gingen (voor de keuring van de Zeezwaluw), kleefde er aardig wat dikke vette klei aan de ankerketting. Met veel emmers zeewater en continue bezemen was het een hele klus om de ketting redelijk schoon binnen te krijgen.

Maar we zijn slimmer geworden, net als de bekende ezel. Onze kleine Chinese generator wordt op het voordek opgesteld en aan het werk gezet om de grote pomp van stroom te voorzien. Zodra de pomp overboord onderwater hangt en zeewater aanzuigt, wordt de dikke waterstraal over de langzaam op te halen ketting geleid. Op die manier, wordt de buitenboord hangende ankerketting keurig schoon gespoten. Geen vette klei aan dek dit keer. Voor het eerst gebruiken we de pomp hiervoor, terwijl hij toch al 8 jaar meevaart! Dus, nooit iets te snel weggooien, ook al moet je af en toe de waterlijn verhogen.

Eindelijk onderweg

Om 11 uur varen we het boeienpadje van de baai van Cadiz uit en ligt de Atlantische Oceaan voor ons open. Al snel kunnen we een koers van 270° sturen, maar zeilen is er niet bij. Het water is zo glad als een spiegel en Mr. Perkins helpt ons met een gangetje van 3-4 knopen de juiste richting uit. Normaal lopen we 5-6 knopen op hetzelfde toerental, blijkbaar is de boot toch meer aangegroeid dan we dachten. De hele dag hebben we 4-9 kn O-NO wind en is onvoldoende om pal voor de wind te kunnen zeilen. Regelmatig gaat de motor af en weer bij terwijl de high aspectfok een beetje meehelpt in de slome voortgang. De wind die er is varen we compleet dood, geen verkoeling dus en de bimini wordt opgetuigd om ons tegen het "verpieteren" te beschermen.

Kortom de eerste 24 uur is het leven aanboord van de Zeezwaluw prima om "in te slingeren", onze van te voren bereide maaltijden in alle rust te nuttigen en te wennen aan ons wachtenschema van 3 uur-op en 3 uur-af. Zelfs de 2 parkieten hebben het prima naar de zin in de kooi onder de tafel. Ze wedijveren met Mr. Perkins in het maken van zoveel mogelijk decibellen!

Mag het wat meer zijn

Gelukkig kan de 2de dag 's ochtends vroeg eindelijk de motor af en worden de beide zeilen gehesen. De NO wind is gedurende de nacht naar het NW gedraaid en neemt gestaag toe. Bij het ingaan van de wacht hebben we 16 knopen en varen redelijk scherp aan de wind. Uit voorzorg zetten we het eerste rif mocht de wind nog wat aantrekken. Het is echt zeilpakkenweer geworden. De zee wordt geleidelijk rommeliger en de deining hoger terwijl de Zeezwaluw steeds meer hobbelt op de aan-de-windse koers. Als de wind nog verder aantrekt gaat het 2de rif in het grootzeil.

Verrassingen op de Atlantische Oceaan & ontdekkingen op Porto Santo

In de ochtenduren van de 3de dag is de echte wind toegenomen tot 21 knopen en het wordt zelfs 25 uit WNW richting. De deining wordt steeds hoger en indrukwekkender en het leven aanboord onstuimiger.

Een witte zoutlaag blijft achter. Door de verkeerd inkomende deining is de gemiddelde snelheid teruggelopen van 5 naar 4kn.

Om 12 uur 's middags hebben we, over dek regelmatig 30+ knopen relatieve wind, dat is 7Bft.

De overkomende golven kolken naar achteren terwijl stuifwater van onze gezichten en zeilpakken druift.

Hoe het leven aanboord is in dit soort omstandigheden??

Wel, benedendeks is het net een kermis, alles beweegt en uiteraard nooit op het juiste moment als je bijv. koffie wilt inschenken of een broodje smeren. Het opscheppen van de Chili Con Carne ging in twee etappes doordat een reuzengolf rare dingen deed.

De kok werd tegen het aanrecht en gasfornuis gesmeten terwijl het volle bord eten een sliding over het werkblad nam en acuut werd gestopt door de kombuiskastjes. De lekkere inhoud lancerend tegen diezelfde kastjes. Onder invloed van de zwaartekracht glijdt alles altijd wel weer naar beneden. Maar laat een spoor van tomatendrab achter terwijl de ene helft terugvalt in het bord en de andere helft ernaast. Tussen je wimpers doorkijkend en zoekend naar wat positiefs houden we het er op dat dit voor Appel heel inspirerend geweest zou zijn. Alle kunst wordt terug geschept op de borden en met smaak in de kuip verorberd. Wie zegt dat je van kunst niet kan eten.

Als er een touwtje of draadje breekt ...

Riens ligt net even een half uurtje uit te buiken van de Chili als opeens de fok met veel lawaai de wind verliest. Als we naar voren kruipen om te kijken wat er aan de hand is, blijkt de schoot door geschaveld. Het geleide oog van de schoot zit vast of is ontwricht. WD40, de Haarlemmerolie van zeilers, wordt bovendeks gehaald en de roller wordt uitbundig bepoten. En jawel hij rolt weer spontaan, hoera! De kapotte schoot wordt vervangen door een nieuwe, maar helaas..... Zodra we de schoot onder spanning zetten, gaat het lei-oog opnieuw vastzitten. Even afwachten maar.

Na een half uurtje inspecteren we de schoot en zien dat er opnieuw een schavielplek zit. Wat nu? De lei-ogen van de genna zijn in prima conditie, we leiden de schoot daar doorheen en accepteren dat we nu minder hoog aan de wind kunnen zeilen.

Verrassingen op de Atlantische Oceaan & ontdekkingen op Porto Santo

Tijd om even op het hoofd te krabben

We starten de computer op en bekijken nog eens de 7-daagse weersverwachting van 3 dagen geleden. Het blijkt dat we nu in het gebied zitten waar de komende dagen 25-35kn westenwind gaat staan. Te veel en ook nog eens uit de verkeerde richting, pal tegen. Bij onze tochtplanning hadden we aangenomen dat onze dag afstanden de eerste dagen groter zouden zijn dan de huidige 95mijl/24 uur. Waardoor we er vanuit gingen al voorbij dit overtrekkende front te zijn. Helaas zitten we nu in de aanloop van het front en besluiten daarom meer voor de wind te gaan varen.

Ons nieuwe doel wordt Porto Santo, het oostelijke eiland van de Madeira Archipel. Om half 3 's middags wordt de koers 230° en de Zeezwaluw loopt direct plezieriger op de van 120° stuurboord inkomende golven. Het leven wordt weer aangenaam!

Zoals het zich nu laat aanzien houden we de rest van de reis, de wind van 120° over stuurboord inkomend. Het zeil blijft dus continue aan bakboord staan. Riens besluit het vastzittende bakboord lei-oog te demonteren en het goede stuurboord-lei-oog aan bakboord te plaatsen zodat de fok weer in goede vorm gezet kan worden. Terwijl de Zeezwaluw op de motor en de stuurautomaat rustig verder vaart, klaren we gezamenlijk de klus. Riens werkt en Ineke geeft gereedschappen op het rollende voordek aan. In een half uurtje is de klus geklaard en kan de fok weer uitgerold en de motor af. We zijn blij dat bij daglicht gebeurde en het probleem adequaat konden oplossen. De klussenlijst voor Porto Santo heeft alvast 1 item, 2 nieuwe geleide-ogen kopen/bestellen.

Net nadat om 19.30 het wachtsysteem is ingegaan en Riens weer even te kooi ligt, ziet Ineke dat van de stuurboord bakstag bij de terminal een aantal draden (van de 19 stuks) zijn afgebroken terwijl een D-sluiting van de checkstag doormidden is en slap hangt. Opnieuw tijd voor eerste hulp bij falende techniek!

Snel plaatsen we een nieuwe D-sluiting en doeken het grootzeil op zodat alleen de gereefde fok nog over bakboord staat. De kapotte stuurboord bakstag, die niet meer onder spanning kan worden gezet, koppelen we los en wordt bij de mast vastgezet. Om toch een bakstag te hebben aan stuurboord om de krachten op te vangen van de fok wordt de bakboord bakstag naar stuurboord gebracht en onder spanning gezet. Als extra zekerheid wordt de grootzeilval ook aan stuurboord op het beslag bevestigd en aangezet. Gelukkig hebben we

alles net onder controle als de zon achter de horizon verdwijnt en het donker wordt.

Nu moeten we beoordelen wat wijsheid is

1. Doorgaan op de huidige koers betekent nog 250 zeemijlen tot Porto Santo op een rustige voor-de-windse koers
2. Terug naar de Portugese kust of;
3. Richting Marokkaanse kust.

Verrassingen op de Atlantische Oceaan & ontdekkingen op Porto Santo

2 valt al snel af doordat de afstand naar Portugal eveneens 250 mijl is, maar dan aan de wind zeilen, ook 3 gaat dezelfde weg, Marokko is wel iets dichterbij maar we hebben die kust niet echt bestudeerd en weten niet exact welke havens altijd veilig aangelopen kunnen worden. Voor ons geldt: veiligheid voor alles en de keuze wordt, gewoon doorgaan op de huidige koers. Beiden voelen we ons goed bij deze beslissing en de rust keert weer aan boord. Allebei zijn we nu wel extra alert op meer eventuele onvoorziene problemen.

De laatste loodjes ...

De volgende 2 dagen verlopen gelukkig rustig, De wind is afgenomen en continue tussen de 10-17 knopen, we sukkelen langzaam maar gestaag naar ons doel. Mr Murphy houdt zich gelukkig verder koest. In de pikdonkere nacht, want het is nieuwe maan van 3 op 4 juli trekt de wind opnieuw aan tot 31 knopen en op het kleine, half ingerolde fokje zeilen we voortreffelijk gestuurd door Monty, perfect voor de wind. We dansen in de stikdonkere nacht met 6kn of meer, bergje op en bergje af.

Beetje ruige zee

In het eerste ochtendlicht zien we pas de bergen water en schuimkoppen om ons heen, niet mis!

Eindelijk Porto Santo inzicht

Veilig geankerd in Porto Santo

Gelukkig verschijnt ook Porto Santo op de horizon en hoe dichter we bij het eiland komen hoe meer de wind en golven afnemen.

Rond het middaguur pikken we de ankerboei van de marina op en kan de motor af. We zijn blij dat we na 576 zeemijlen veilig zijn aangekomen. De knakworsten met mosterd, ons jaren oude aankomstritueel, en een drankje zijn deze keer welverdiend.

Verrassingen op de Atlantische Oceaan & ontdekkingen op Porto Santo

Nieuwe bakstagen of niet ...

De volgende morgen gaat Riens de mast in om de kapotte bakstag te verwijderen. Bij de marina manager Nelson vragen we of hij nieuwe voor ons kan bestellen en wat dat gaat kosten. In de loop van de volgende morgen zal hij meer weten. Intussen hebben we internet toegang en Riens heeft verscheidene Nederlandse bedrijven gevonden die verstaging leveren. Als we na 4 dagen en herhaaldelijk informeren nog geen antwoord hebben van Nelson, bestellen we op 8 juli de bakstagen via het internet in Nederland bij Kniest B.V. Zij adverteren met een levertermijn van 6 werkdagen en dat klinkt ons prima in de oren. In de wachttijd kunnen wij mooi Porto Santo verkennen.

Op ontdekkingstocht in Porto Santo

De marina ligt een halfuurtje lopen van het dorp via de weg bovenlangs het strand. Als we naar het dorp lopen genieten we elke keer weer van het mooie uitzicht over de baai. Het dorp is klein maar erg gezellig, er zijn zelfs 2 supermarkten, wat leuke souvenirwinkels en terrasjes en restaurants in overvloed.

Kerkplein in Porto Santo

Schilderij Columbus

In het centrum van het dorp achter de kerk is het (museum) huis waar Columbus een tijdje heeft gewoond. Uiteraard gaan we binnenkijken. Door het hele huis herleeft de tijd van Columbus, eerst een stukje geschiedenis, ook in het Engels. Daarna komen allerlei voorwerpen, dit keer helaas alleen met Portugese uitleg, die herinneren aan de scheepvaart uit die tijd.

Ook zijn opgedoken vondsten, zoals een kanonsloop en kruiden, uit het bij Porto Santo gestrande Nederlandse VOC schip "Ten Hooge". In het bijgebouwtje aan de binnenplaats zijn diverse scheepsmodellen en navigatiemiddelen uit de tijd van Columbus te bewonderen. Het is een klein museum maar zeker een bezoek waard.

Columbus huis

Kanon VOC

Delftblauwe borden

Verrassingen op de Atlantische Oceaan & ontdekkingen op Porto Santo

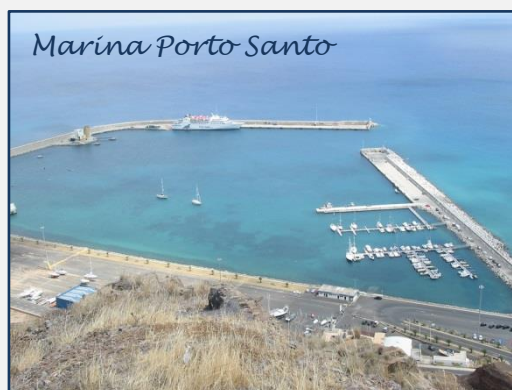
Om toch een idee te krijgen over de grootte van het eiland, willen we een dagje scooters huren. Als we horen dat ze per scooter €30,- per dag vragen, zijn we meer geïnteresseerd in een 3 uur durend ritje met de toeristenbus voor €6,50 pp, dus petje op, fototoestel op je buik en karren maar!

haven.

De toeristenbus blijkt een openbus te zijn. Hij maakt een rondrit over het hele eiland, we zien zelfs de schitterende steile noordkust. Een van de laatste stops is hoog bovenop een klif pal boven de haven en we zien ons

Zeezwaluwtje rustig dobberen aan de boei in de

Kink in de levering

Intussen zijn de bakstagen na 2 weken nog steeds niet gearriveerd. Een e-mail naar Kniest leert, dat het toeleveringsbedrijf van de terminals voor de verstaging "toevallig" failliet is gegaan. Uiteraard pas 2 dagen nadat wij de bestelling hadden geplaatst én betaald.

Kniest, die ons niet geïnformeerd had, zal echter zo snel mogelijk voor een vervangende leverancier en toe zenden zorgen. We checken per telefoon of het goede adres in Porto Santo in het Kniest-systeem zit en doordringen hen van het feit dat we de bestelling z.s.m. nodig hebben. Afwachten maar weer.

Artistieke activiteiten ontplooiën ...

gaat zich bezighouden met het 10x vergroten van de zeezwaluw vogel zoals die op onze website staat (= 22 A4-tjes). Ineke maakt het ALC logo met de namen (6 A4-tjes).

Na 2 dagen is alles zover dat we onze artistieke gaven kunnen ontplooiën op de muur. De fragiele mallen, verschillende kleuren verf, penselen, kwasten, rollers, verfverdunder, handschoenen, keukenrol vuilniszakken etc. worden in het bootje meegenomen naar de wal.

Omdat de bakstagen toch nog even zich laten wachten, gaan we ons concentreren op het maken van een muurschildering op de "Wall of Fame" waar bezoekende zeiljachten al schitterende producten hebben achtergelaten.

op

Alles maken we op A4 formaat papier. Riens

Onze artistieke vaardigheden

Verrassingen op de Atlantische Oceaan & ontdekkingen op Porto Santo

We zoeken een mooi onbeschilderd en zo glad mogelijk stukje muur uit, maar wel goed in het zicht voor toekomstige bezoekers. Omdat het stevig waait plakken we de vogelmal eerst op de muur. Met witte en diverse grijs tinten verf komt de zeezwaluw vogel langzaam tot leven. Als de rode snavel en poten ook ingekleurd zijn, is zelfs voor een kind duidelijk wat de voor en achterkant van het beest is.

Het eind product

Nu wordt de ALC-logo mal op het lijf geplakt en vullen met blauw/grijs en aan de bovenzijde onze namen en het jaartal van ons bezoek. Na een uur fröbelen, bekijken we heel tevreden ons eindproduct, het mag er wezen! Het afval wordt verzameld en we keren terug naar de echte

Zeezwaluw waarvandaan we met de verrekijker onze noeste arbeid bewonderen.

Eenmaal aan het ontwerpen en schilderen geslagen, besluiten we ook het blad van de Monitor windvaan (Monty) een eigen identiteit te geven. Rood/wit/blauw moet vertegenwoordigd zijn evenals de zeezwaluw vogel en de naam van de boot.

Het blad wordt eerst aan beide kanten in de witte grondverf gezet, waarna aan de bovenkant de kleuren van de Nederlandse vlag komen, daarna wordt de omtrek van de vogel dun opgetekend en ingekleurd.

Nog meer fröbelen

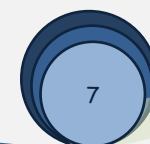
Als laatste wordt de naam van de boot onder de vogel aangebracht. Na 2 lagen vernis is het geheel naar volle tevredenheid voltooid. Het blad is klaar voor vertrek, nu de rest nog

Hallo, spreken we met Kniest

Na 3 weken wachten bellen we op 26 juli toch maar weer eens met de firma Kniest om te informeren waar de bakstagen blijven. Ze blijken heel toevallig net de vrijdag daarvoor aangekomen te zijn. De terminals worden op dat moment aan de stagen gemonteerd, prima. Als we vragen of ze diezelfde dag nog opgestuurd kunnen worden, komt nog een aap uit de mouw. De 2 genua geleide-ogen, die we ook besteld hebben, zijn nog niet binnen. Dat kan ook nog wel 3 weken duren wordt ons verteld.

Dan is de maat vol bij ons. We annuleren de bestelling van de geleide-ogen en vragen hen z.s.m. de rest van de bestelling op te sturen en ons te informeren welk tracking-nummer het pakket gekregen heeft zodat we kunnen volgen waar het zich bevindt.

Op 27 juli is het pakket eindelijk bij Kniest de deur uitgegaan en op 3 augustus kunnen we dolblij onze langverwachte bakstagen bij het marina kantoor ophalen. De volgende morgen gaat Riens de mast in om de nieuwe stagen te plaatsen. Blijken de terminals niet te passen in de sleuven in de mast, sh.t!!!!

Verrassingen op de Atlantische Oceaan & ontdekkingen op Porto Santo

Dit keer kunnen we de schuld niet bij Kniest leggen, de terminals en de maat van de verstaging is maar in één maat te leveren. Onze sleuven in de mast zijn smaller dan de doorsnee maat terminals. Kortom, na een dag slijpen en vijlen aan de nieuwe T-terminals zijn ze op maat. We kunnen ze eindelijk in de mast plaatsen.

Tijdens het wachten op de nieuwe bakstagen hebben we nieuwe lijnen ingeschoren van het gezamenlijke punt van bakstag en checkstag via de katrol naar de lier. Alles kan nu aaneengekoppeld worden en de stagen zijn eindelijk weer inzetbaar.

Op vrijdag 6 augustus kunnen er 35 dagen liggeld aan de mooringboei in Porto Santa worden afgerekend, de laatste boodschappen gedaan, watertank volladen door met de dinghy 4 x heen en weer te varen naar de steiger met jerrycans, voordat het bootje aan boord gehesen wordt. Nog een laatste handwasje en op 8 augustus verlaten we Porto Santo.

Eindelijk zijn we opnieuw op weg naar ons zomerdoel, de Azoren. Lees verder in: "[Van Porto Santo via Santa Maria Eiland \(Azoren\) naar Portugal](#)"

— / —